

ЗАПОРІЗЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ
ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
Запорізька спеціалізована школа I-III ступенів
№ 100 Запорізької міської ради Запорізької
області

НОМІНАЦІЯ: «Компетентнісна освіта: специфіка
навчальних предметів»

СЕКЦІЯ: «Англійська філологія»

Ігрова діяльність на уроках англійської мови для розвитку творчої активності молодших школярів

Автор розробки: Клименко Р.В. вчитель
англійської мови

Запоріжжя, 2016

ЗМІСТ

Проблемно-орієнтований аналіз діяльності.....	4
Обґрунтування актуальності досвіду і його практичної значущості....	5
Визначення провідної педагогічної ідеї досвіду, її складових частин...	7
Технології реалізації провідної педагогічної ідеї та її компонентів.....	8
Результативність представленого досвіду.....	14
Бібліографія.....	17
Додатки.....	18

Ігрова діяльність на уроках англійської мови для розвитку творчої активності молодших школярів

Гра є потужним стимулом до оволодіння мовою. Навчальна гра виховує культуру спілкування і формує вміння працювати в колективі з колективом, а її вміле використання на уроках викликає в учнів готовність і бажання грати і спілкуватися. Гра, як форма організації уроку виконує наступні завдання:

1. Тренує учнів у виборі потрібного мовного кліше;
2. Сприяє багатократному повторенню мовних одиниць;
3. Створює психологічну готовність до реального мовного спілкування.

Гра посилює практично для кожного учня. Грається так, що слабкий у мовній підготовці учень може стати першим грі: кмітливості, винахідливості тут виявляються більш важливими, ніж знання предмету. Почуття рівності, атмосфера захопленості й радості, відчуття посиленості завдань - все це дає можливість учневі подолати сором'язливість, що заважає вільно живити в мові слова чужої мови, знижує боязнь помилок, і благотворно позначається на результатах навчання.

Навчальні ігри є сильним мотивуючим чинником у процесі навчання іноземної мови. Гра сприяє закріпленню мовних явищ пам'яті, підтримці інтересу і активності учнів, виникненню бажання в учнів спілкуватися іноземною мовою. Ігри допомагають вчителю поживити урок, внести природність у навчальне спілкування на уроках іноземної мови, полегшити процес засвоєння мовного матеріалу, зробити навчальний процес цікавим.

Методика організації навчальних ігор, описана в роботі, відповідає вимогам освітнього стандарту нового покоління. Вона добре зарекомендувала себе на практиці, оскільки дозволяє реалізувати діяльний підхід у навчанні, орієнтований на розвиток особистості кожної дитини. Ця методика забезпечує відтворюваність педагогічної діяльності, оскільки

дозволяє створювати готові освітні продукти, що мають широку область застосування.

Про навчальні можливості використання грального методу відомо давно. Багато вчених, що займаються методикою навчання іноземним мовам, справедливо звертали увагу на неефективність використання ігрового методу. Це пояснюється тим, що в грі проявляються особливо повно, а часом і несподівано здатності будь-якої людини, а дитини особливо. Йоган Гейзинга зазначав, що людська культура виникла і розгортається як гра.

Німецький психолог К. Гросс називає ігри початковою школою поведінки. Для нього, якими б зовнішніми або внутрішніми факторами не мотивувалися діти, сенс їх саме в тому, щоб стати для учнів школою життя. Гра - об'єктивно-первинна стихія школи, удаваний хаос, що надає дитині можливість ознайомлення з традиціями поведінки оточуючих її людей.

У суспільній практиці останніх років в науці поняття гри осмислюється по-новому, як громадська серйозна категорія. Можливо, тому ігри починають входити в дидактику більш активно.

Слід зазначити, що К. Д. Ушинський, К. Бюлер розглядали гру як прояву вищої фантазії, а А. І. Сікорський і Дж. Дьюї пов'язували гру з розвитком мислення. Підсумовуючи їхні погляди, стає ясно, що гра - це сплав певних здібностей, які можна представити таким чином: сприйняття + пам'ять і мислення + уява.

Гра, як відомо, є провідною формою діяльності дитини в молодшому шкільному віці. Не секрет, що багато видатних педагогів справедливо звертали увагу на неефективність використання ігор у процесі навчання. І це зрозуміло. У грі проявляються особливо повно і часом несподівано здібності людини, а дитини особливо.

Ця тема надзвичайно важлива для глибокого її вивчення і особливо практичного застосування в школах. Її актуальність на сучасному етапі є очевидною, а з урахуванням нових віянь в системі освіти, дають простір вчителям для новаторства і впровадження в життя власних неоднорідних ідей і рішень. І саме гра, як найбільш не стиснута умовностями і різного роду рамками знайшла навчання, як і дитяча аудиторія, на яку вона розрахована, і найбільш підходить, для застосування її в молодших класах, тому саме тут і існує необмежені можливості для реалізації творчого потенціалу, як викладача, так і учнів.

На даний момент недоліком сформованої освітньої системи є людина з недостатньо розвиненим творчим мисленням, яка надалі зазнає труднощів у сприйнятті світу, який постійно ускладнюється, в прийнятті рішень нестандартних ситуацій, не здатна вловлювати зв'язок між незвичними поняттями і явищами. Незвичайність проведення уроку, оригінальні завдання дозволяють не тільки навчити учнів, сформувані певні навички роботи, але і розвивають креативність, варіативність мислення і урізноманітнюють навчальну діяльність.

Дослідження вчених підтверджують, що творча активність - вищий рівень навчально-виховного процесу і необхідна умова всебічного розвитку особистості. Перехід учня на рівень творчої активності - свідчення значного стрибка в загальному розвитку особистості, свідчення значної сили його внутрішніх процесів, його саморегуляції і самоорганізації. Для розвитку креативності абсолютно необхідне підкріплення споконвічних здібностей під впливом мовно ігрового середовища, яке має високий ступінь невизначеності і потенційної багатоваріантності, а також містить зразки креативної діяльності і її результати.

Будь-якаурочна, ігрова, творча робота з учнями - справа дуже захоплююча і корисна. Враховуючи імітаційні здібності учнів в освоєнні іноземної мови, їх

природнудопитливість іпотребу в пізнаннінового, доцільно використовувати ігровийімовний матеріалнакожному уроці.

Основна функціяпедагогічноїдіяльності полягаєне простов передачі знань, а у створенніпроблемно-пізнавальних ситуаційта управлінніпроцесомпізнавальної діяльності учнівз урахуванням їхіндивідуальних особливостей.

У людській практиці ігрова діяльність виконує такі функції:*розважальну* (це основна функція гри - розважити, доставити задоволення, надихнути,розбудити інтерес);

комунікативну (освоєння діалектики спілкування);

діагностичну (виявлення відхилень від нормативної поведінки, самопізнання в процесі гри);

ігротерапевтичну(подоланнярізнихтруднощів, що виникаютьв інших видахжиттєдіяльності);

самореалізації(проявздібностей іприхованих можливостей);

міжнаціональноїкомунікації(засвоєнняєдиних для всіхлюдейсоціокультурних цінностей);

соціалізації(включенняв системусуспільних відносин);

естетичну(насолода, яка випробовуєтьсявід гри).

Якщо ж говоритипроігрові діяльності впроцесі навчання,то можнавиділити наступні функції, представлені у вигляді схеми:

Молодший шкільний вікнесе в собі великі можливості пізнання навколишнього світу, в тому числі і засобами англійської мови. Плідним ґрунтом для цього є пізнавальна діяльність, що реалізується в іграх, повною мірою відповідають віковим особливостям дітей молодшого шкільного віку.

Гра - це діяльність, в якій діти спочатку емоційно, а потім інтелектуально освоюють систему людських відносин. Вони комплексно впливають на інтелектуальну, емоційну, волюву, комунікативну та інші сторони підростаючої особистості.

Різноманітність ігор, якими можемо користуватися на уроках англійської мови в початковій школі, величезна.

Місце гри на уроці і відведення їй часу залежать від ряду факторів: підготовки учнів, досліджуваного матеріалу, конкретних цілей і умов уроку і т.д. Наприклад, якщо гра використовується як засіб тренувальної практики при первинному закріпленні матеріалу, то їй можна відвести 15-20 хвилин уроку. Надалі ж гра може проводитися протягом 3-5 хвилин і служити своєрідним повторенням вже пройденого матеріалу, а також розрядкою на уроці.

При використанні ігрового методу навчання завдання вчителя полягає, насамперед, в тому, щоб організувати пізнавальну діяльність учнів, в процесі якої розвивалися б їх здібності, особливо творчі.

Одна і та ж гра може бути використана на різних етапах уроку. Тут слід зазначити, що при всій привабливості та ефективності ігрового методу необхідно дотримуватися почуття міри, інакше ігри втомлять учнів і втрачаться свіжість емоційного впливу.

Невимушеність спілкування вчителя з учнями, що виникають завдяки загальній ігровій атмосфері, розташовує школярів до серйозних розмов, обговорення будь-яких реальних ситуацій, так як урок іноземної мови - це не тільки гра. Досвід переконує, що використання ігрового методу навчання сприяє розвитку пізнавальної активності учнів у вивченні мови. Гра несе в собі чималий моральний початок, бо робить працю (оволодіння іноземною мовою) радісною, творчою і колективною. Адже мета ігрового методу навчання - сприяти розвитку мовних навичок і вмінь. Можливість проявляти самостійність у вирішенні мовленнєвих завдань, швидка реакція в спілкуванні, максимальна мобілізація мовних навичок - характерні якості мовного вміння - можуть бути проявлені під час проведення ігор.

З розуміння значення ігор впливають такі вимоги до них: Кожна гра повинна давати вправи, корисні для розумового розвитку дітей і їх виховання.

У гри обов'язково мають захоплюючі завдання, вирішення яких вимагає розумового зусилля, подолання деяких труднощів.

Є основні вимоги до ігор. Гра повинна стимулювати мотивацію навчання, викликати у школярів інтерес і бажання добре виконати завдання, її слід проводити на основі ситуації, адекватної реальної ситуації спілкування. Вона неодмінно проводиться в доброзичливій, творчій атмосфері.

Гра викликає у школярів почуття задоволення, радості. Чим вільніше почуває себе учень у грі, тим ініціативнішим він буде в спілкуванні. З часом у

нього з'явиться почуття впевненості у своїх силах. Гра організовується таким чином, щоб учні могли в активному мовному спілкуванні з максимальною ефективністю використовувати відпрацьований мовний матеріал.

В іграх школяріволодівають такими елементами спілкування, як вміння розпочати бесіду, підтримати її, перервати співрозмовника, в потрібний момент погодитися з його думкою або спростувати її, вміння цілеспрямовано слухати співрозмовника, ставити уточнюючі питання і т.д.

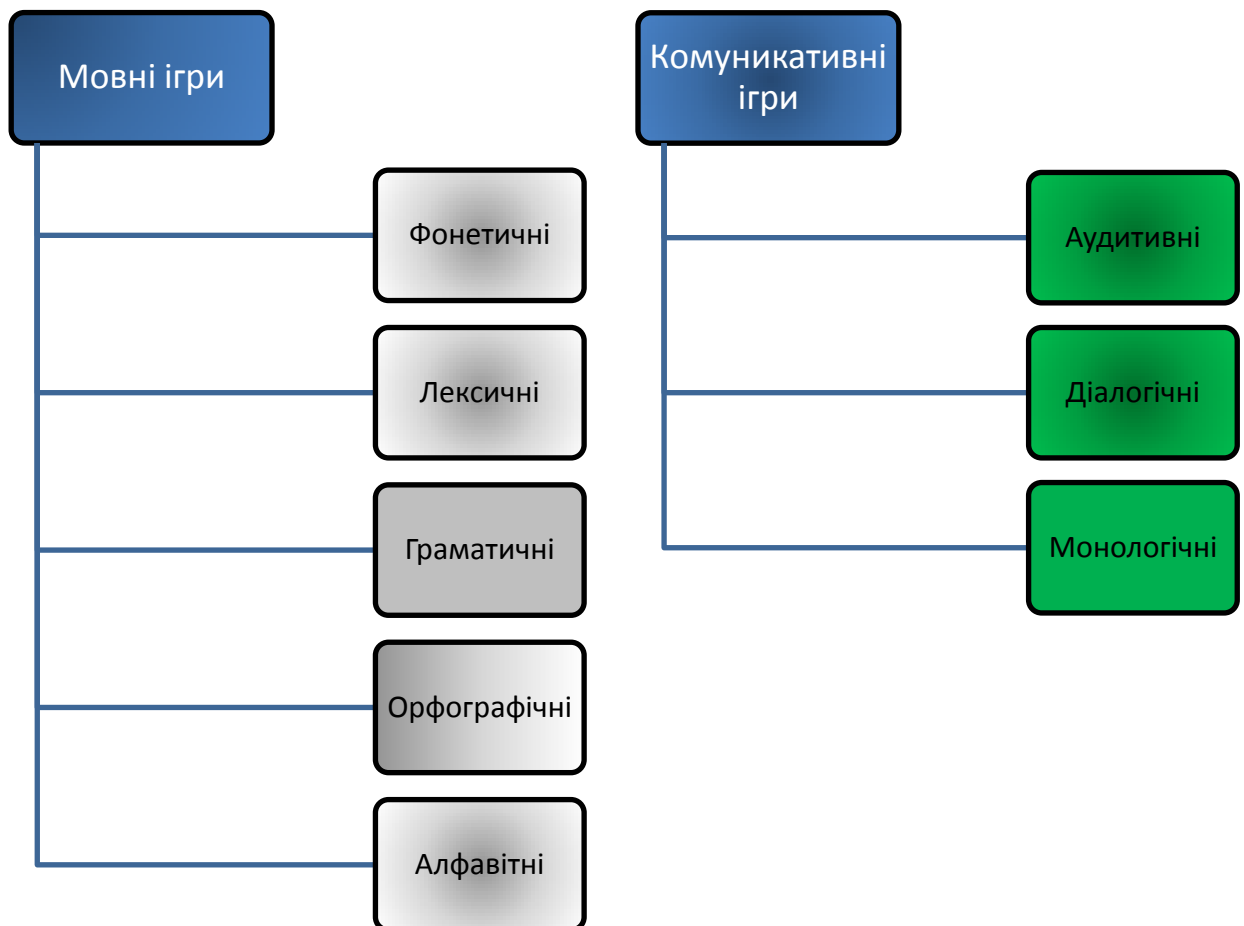
Ще однією важливою вимогою при проведенні різного роду ігор є використання всілякої наочності.

Крім того, вчитель повинен завжди пам'ятати про такі елементарні вимоги, як відповідність гри віку дітей і темі, яка вивчається; не можна допускати такого моменту, коли у грі задіяні не всі учні. Також потрібно впевнитися, що інструкція зрозуміла і засвоєна всіма і учні готові до здійснення ігрової діяльності.

Також не варто забувати і про те, що обговорюючи проведену гру, оцінюючи участь у ній школярів, учителю варто виявити такт, особливо при оцінці результатів гри. Бажано почати обговорення результатів гри з удалих моментів і лише потім перейти до недоліків.

Говорячи про класифікацію ігор необхідно зауважити, що спроби класифікувати ігри робилися ще в минулому столітті як зарубіжними, так і вітчизняними дослідниками, які займалися проблемою ігрової діяльності.

Класифікацію, яка підходить для використання на уроках іноземної мови можна представити таким чином:

Під час уроків англійської мови в початкових класах, Клименко Роман Вікторович, вчитель англійської мови застосовує різну методику ігрової діяльності (Додаток 1).

Мовні ігри на уроках англійської мови (Алфавітні, фонетичні)

У цій роботі представлено фрагмент уроку "The ABC", з використанням гри, при закінченні вивчення англійського алфавіту (Додаток 2).

Мета уроку: перевірити знання, вміння, навички з теми "Англійський алфавіт".

Завдання, поставлені вчителем, перевірити: вміння називати літери, вміння називати звуки, знання порядку букв в алфавіті, знання лексики на деякі букви алфавіту, навички складання раніше вивчених слів з певної кількості

букв вміння вставляти пропущені букви, при наявності сусідніх, так, щоб виходили значущі частини мови, навички написання букв англійського алфавіту, розпізнавання рядкових і заголовних букв, розпізнавати голосні і приголосні.

Як супутні завдання можна відзначити: розвиток уміння усного спілкування, розвиток умінь навчального співробітництва при виконанні колективних завдань, стимулювання інтересу учнів до вивчення англійської мови.

У грі брали участь дві команди, які в подальшому виконували ряд завдань змагального характеру. Ця гра також навчає груповим видам роботи, вмінню працювати в команді.

В основу гри були покладені завдання на перевірку знань учнів алфавіту, написання, вимови букв і звуків, відмінність голосних і приголосних, розпізнавання слів в ряді букв, тобто практичне використання букв при написанні слів і їх вимові. Дані завдання відповідають віку, знань та інтересам учнів.

Учні проявили активність і зацікавленість у ході проведення гри, були енергійні і задоволені, отримали позитивний настрій, так само як і вчитель. Учні показали свою креативність і кмітливість. Крім того, можна відзначити, що їхній інтерес до іноземної мови став ще вище.

Дидактичним завданням цього етапу уроку, було, перевірити засвоєння матеріалу, а також готовність учнів до подальшого вивчення англійської мови. Зміст цього фрагмента уроку відповідає дидактичній задачі. Методи і прийоми навчання (репродуктивний, усного та письмового опитування) разом з формою організації пізнавальної діяльності учнів (групова) допомагають вчителю прийти до реального результату - вчитель виявив знання і деякі проблеми учнів з теми - що дозволило вчителю надалі перейти до наступної теми, а також звернути увагу на складні моменти теми.

Таким чином, чіткість сформованості, конкретність і достатнярезультативністьмети і завдань урокудозволили домогтисявисокого ступеняїх реалізації.Фрагмент урокуз використаннямігрової діяльностіявляє собою системув основномувисокого рівняцілісності,такяквсі етапилогічні йпов'язані між собою.

Ігрову діяльністьможна застосовувати не тількинаосновномуетапі уроку. Можнавводитиігрові елементи під часперевіркидомашнього завдання,інапочаткових етапахуроку - це допоможезалучити всіхучнів дороботи, а такожурізноманітнитихід уроку.

Комунікативні ігри на уроках англійської мови (Аудитивні)

Наодному з уроківпід часмовної зарядкибув використаний наступнийігровий елемент: вчитель береневеликий гумовийм'ячик ізі словами "Let`splaywith a ballandanswermyquestions!" кидаєйого учневі і ставить запитання, учень у свою чергувідповідаючи на запитаннякидаєм'яч назадвчителю(Додаток 3).

Таквчительшвидко івесело проводитьетап уроку, на якому, дуже частодітямнудно, і вони не уважно стежатьза вчителем. Ав цьому прикладі, діти з нетерпінням чекаютьсвого питанняі вони зацікавленізловитим'яч іправильновідповісти на запитання.

Дидактичним завданням цього етапу (мовна зарядка) було підготувати учнів до активної навчально-пізнавальної діяльності на основному етапі уроку. Методи і прийоми, що включають в себе метод фронтального опитування і прийом ігрової діяльності, в поєднанні з груповою формою організації пізнавальної діяльності відповідали змісту і дидактичному завданню. Є реальний результат - учні згадали пори року, і правила вимови сезонів, місяців, днів тижня, тощо в англійській мові – цей результат дозволив вчителю перейти до наступного етапу уроку (основний етап уроку).

Рольові ігри

У результаті кожен гравець виступає як частина соціального оточення інших і демонструє шаблон, у рамках якого вони можуть спробувати свою власну поведінку.

Сама назва "рольові гри" свідчить про те, що в ній учні отримують певну роль, яку вони повинні зіграти.

Рольові гри:

- сприяють пізнанню про процеси та почуття інших учасників гри
- створюють умови, коли учні розв'язують певну проблему, обігруючи ролі
- створюють сприятливі умови для обговорення

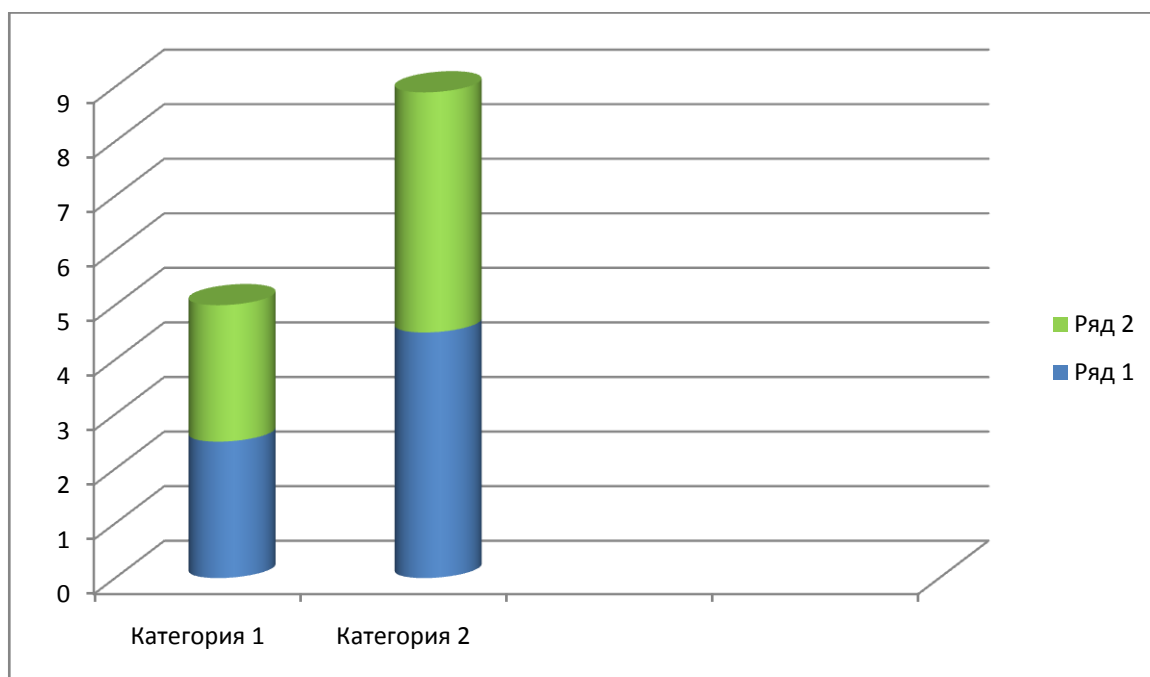
Кінцева мета рольової гри - набуття нових знань та їх відпрацювання до рівня навичок, процес пізнання визнається першорядним.

Ідея використання рольової гри полягає в тому, чому, щоб дати можливість учням потренуватись у спілкуванні з оточуючими, взявши на собі ролі за сценарієм. Крім того гра - це змагання, воно активізує пам'ять дітей, відображує сприйняття ними світу.

З досвіду вчителя зрозуміло, що учням важко запам'ятати англійський алфавіт у простій формі за допомогою підручника або плакату тому для кращого результату і використовуються різні ігри.

Багато хто цікавиться, як пояснити алфавіт дитині, як зробити англійський алфавіт зрозумілим для дітей. Насправді, діти можуть засвоїти англійський алфавіт куди швидше, ніж дорослі. Головне - правильний підхід. Дитина повинна осягати алфавіт в різних формах: слухати, писати, бачити і, звичайно, грати в ігри, які допомагають запам'ятати алфавіт. Коли ми вчимо англійський алфавіт, головне не занудьгувати, тому ігри на англійський алфавіт повинні бути різноманітними і веселими для дітей.

Після застосування різних алфавітних чи фонетичних ігор на уроках англійської мови можна показати результативність за допомогою наступного графіка.

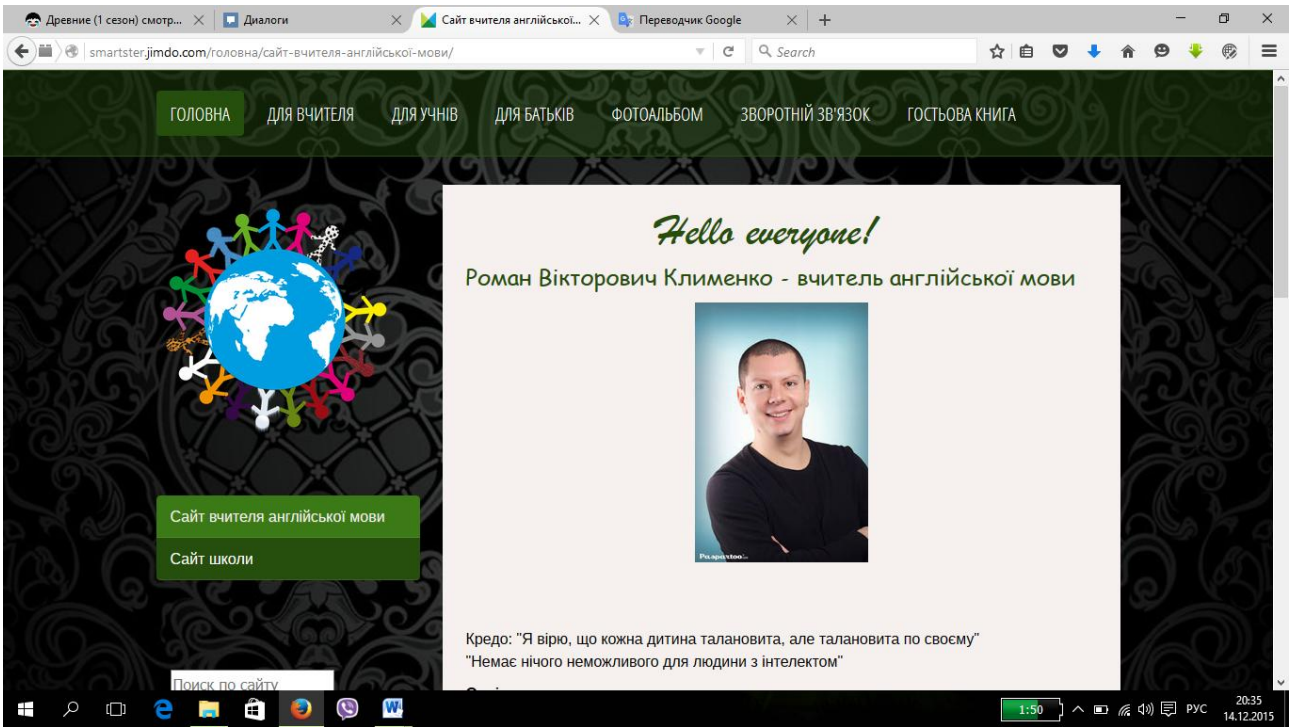
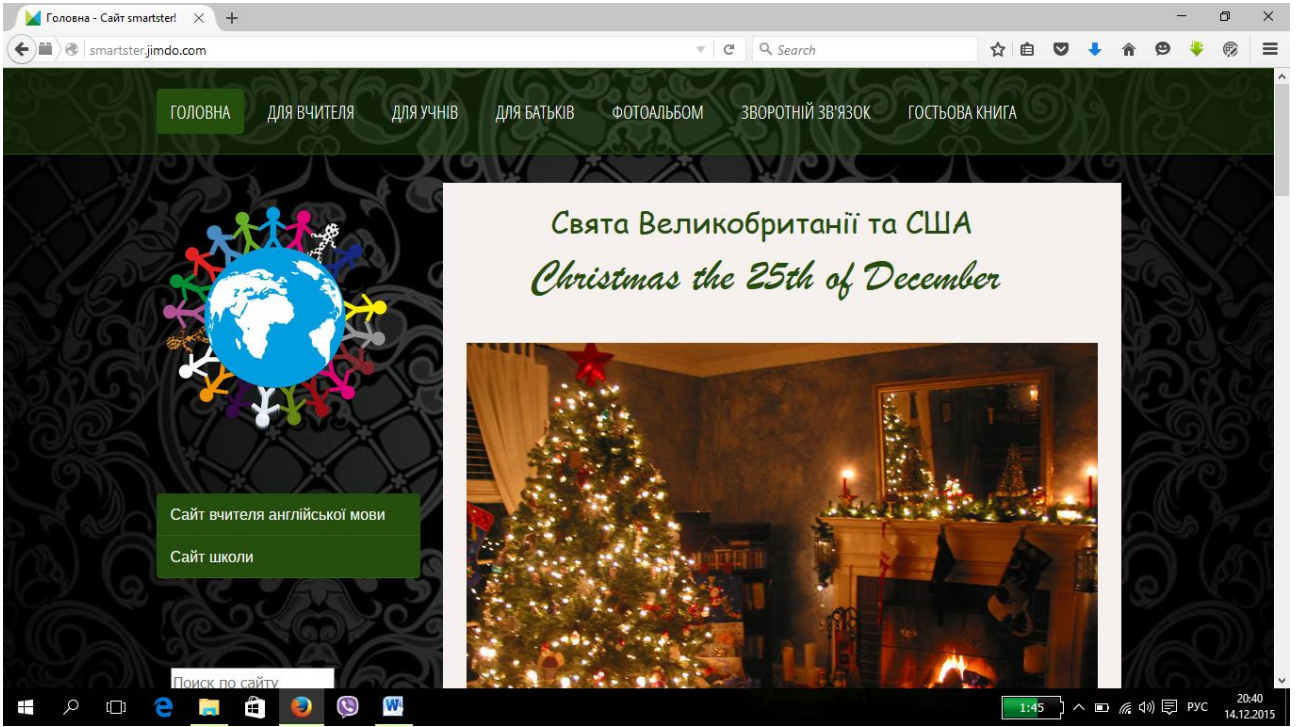
Категорія 1 – це учні, які вчили алфавіт тільки користуючись підручником та плакатом з англійським алфавітом. Блакитний колір показує, що діти вивчають тільки 50% літер за час який відведено для вивчення алфавіту. Зелений колір показує, що учні дуже швидко забувають те, що вивчили.

Категорія 2 – це протилежність першій категорії тому, що на уроках використовувались алфавітні ігри. Тепер блакитний колір показує, що діти за короткий час вивчають 100 % алфавіту. А зелений те, що учні пам'ятають букви довше і не забувають їх після канікул чи їм треба менше часу на їх повторення.

Під час будь яких тем (фонетичних, лексичних, граматичних), використання ігрових методів, показує більші результати і такий підхід не тільки розвиває у учнів креативність і творчість ніж під час простих уроків, а досвід, який учні отримують на уроках закладається у довготривалій пам'яті і потрібна інформація впливає без зусиль.

Таким чином, слід констатувати, що гра - це ефективний спосіб підвищення якості та продуктивності навчання іноземної мови. Використання різних ігор на уроці дає хороші результати, підвищує інтерес дітей до уроку, дозволяє сконцентрувати їх увагу на головному - оволодінні мовними навичками в процесі природної ситуації, спілкування під час гри. Ігри допомагають дітям стати творчими особистостями, вчать творчо ставитися до будь-якої справи.

Особистий сайт

Бібліографія

1. Барташнікова О., Барташнікова І., Зелена І. Ігри для початкового навчання англійської мови. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2006.
2. Бочарова Л. Н. Ігри на уроках англійської мови на початковій і середній ступіні навчання// Іноземні мови в школі. – 1996.– № 3. – С.50 – 55.
3. Виготський, Л. Н. Уява і творчість у дошкільному віці / Л.М. Виготський - СПб.: Союз, 1997. - 400 с.
4. Глечиків В. Ігри на заняттях англійською мовою// Іноземні мови в школі. – 1993 – № 2. – С.26 – 28.
5. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392
6. Колеснікова І.Є. Ігри на уроці англійської мови: посібник для вчителя. / І.Є. Колеснікова - Мінськ: Народна Асвета. - 1990 - 120 с.
7. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді від 28.05.2015
8. Лейтес Н.С. Віковий підхід до проблеми дитячої обдарованості / Н.С. Лейтес // Основні сучасні концепції творчості та обдарованості. - М.: Просвещение, 1997 - 120 с.
9. Навчальна програма для загальноосвітньої школи «Іноземні мови» для 1- 4 класів (Київ. Освіта, 2012)
10. Носаченко І. Системний підхід до використання рольових ігор у навчанні// Неперервна професійна освіта: Теорія і практика.–2002. – №2. – С.107 – 111.
11. Сиденко А. Ігровий підхід у навчанні// Народна освіта. – 2000. – №8. – С.134 – 137.
12. Ушинський К.Д. Педагогічні твори: У 6 т. Т.1 // Укл. С.Ф. Єгоров. / К.Д. Ушинський-М.: Педагогіка, 1998-640с.
13. Ярошенко М. Англійська мова для наймолодших: Посібник для учнів початкових класів. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009.

Додаток 1

Види ігор на уроках:

Лексичні ігри

Допоможуть збагатити словниковий запас учнів новими англійськими словами, усунуть труднощі в їх запам'ятовуванні.

Додаток 1

Граматичні ігри

Допомагають закріпити певну граматичну структуру

Фонетичні ігри

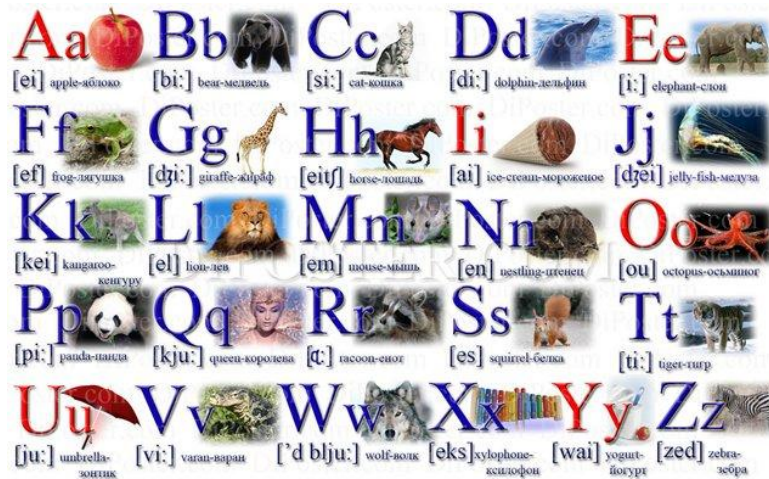
Допоможуть ознайомити учнів з певними звуками, закріпити їх на практиці

Додаток 2

Види і зразки ігор для навчання молодших школярів англійської мови

Ігри на алфавіт

«Чи знаєш ти алфавіт?»

Учитель об'єднує учнів у 2 команди. У коробці містяться картки, на яких написані літери. Учасники команд по черзі дістають з коробки картки, називаючи правильно літери, за що отримують по 1 балу за літеру, розміщують їх у алфавітній послідовності, за що отримують ще по 5 балів. Перемагає та команда, яка набере більше балів.

Ще один варіант гри. Клас ділиться на 2 команди. Учні по черзі дістають з коробочки картки, на яких написані слова. Учнім потрібно прочитати слово і назвати його по буквах, за що вони отримують по 1 балу.

«Покажи літеру»

Вчитель називає слово, учням треба показати на картці літеру, з якої починається слово.

«Гра з м'ячем»

Вчитель кидає м'яч по черзі кожній дитині, якій треба назвати літеру в алфавітному порядку. Якщо учень збивається, гра починається спочатку.

Учні можуть кидати м'яч один одному, називаючи літери у алфавітному порядку.

«Суп з алфавіту»

Вам знадобиться миска або імпровізована каструля, картки з буквами або пластмасові букви, картки зі словами, що починаються з цих букв. Постарайтеся підібрати картки із зображеннями їстівних продуктів, але додайте що-небудь смішне - скажімо, Frogfor F, Snailfor S і т.д. Розкладіть картки з малюнками на столі біля миски, в яку опустить букви або картки. Кожна дитина повинна дістати одну букву з миски, не підглядаючи. Потім треба подивитися, яке із слів на картках починається з цієї букви. Це і є її обід. Діти дуже люблять цю гру на алфавіт. Особливо їм подобається, коли випадають жабки, павуки, равлики або, навпаки, щось на зразок чіпсів або піци. Yummy!

Ігри на засвоєння букви знаків транскрипції

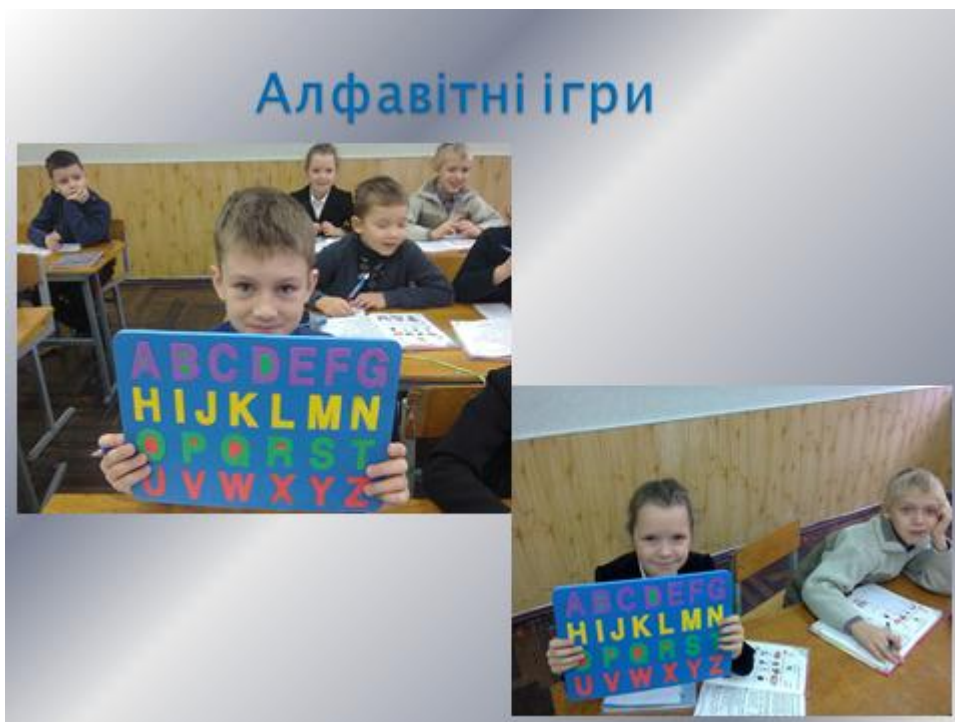
«Назви слова на букву...»

Цю гру можна використовувати лише тоді, коли збільшиться активний словник дітей. Необхідно за чергою називати слова, які починаються на одну й ту ж букву. Наприклад, слова на букву **C**: **car, cat, sock, clock, crocodile, corn**. При цьому можна називати не лише іменники, але й дієслова, прикметники, інші частини мови. Можна організувати змагання «Хто назве більше слів».

«З'єднай букву із звуком»

Вчитель пише на дошці два ряди літер і знаків транскрипції. Завдання учнів полягає у тому, щоб з'єднати літеру із знаком транскрипції, яким може бути позначений звук, котрий вона може передавати.

Додаток 2

Додаток 3

Види і зразки ігор для навчання молодших школярів англійської мови

The teacher	The pupils
What season is it now?	It is winter!
What month is it now?	It is November.
Do you like winter?	Yes, I like it.
Do you like spring?	Yes, I like spring.
Do you like autumn?	No, I don't like it.
Do you like summer?	Yes, I like summer!
What can you do in winter?	I can ski and play snowballs!
What can you do in summer?	I can ride a bike and swim!

